

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.411.002.01.2022

Pan
Marcin Adamczyk
Wójt Gminy Bogoria
Urząd Gminy Bogoria
ul. Opatowska 13
28-210 Bogoria

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

S/22/002/LKI Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Aglomeracji Bogoria

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Bogoria (dalej: Urząd), ul. Opatowska 13, 28-210 Bogoria
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marcin Adamczyk, Wójt Gminy Bogoria od 4 listopada 2018 r. (dalej: Wójt); wcześniej, od 16 listopada 2014 r. do 3 listopada 2018 r., Wójtem był Marcin Władysław Brudek.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i przeprowadzenie postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowa rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Aglomeracji Bogoria”.2. Realizacja zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowa rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Aglomeracji Bogoria”.3. Efekty uzyskane w wyniku zrealizowania zadania inwestycyjnego dotyczącego rozbudowy i przebudowy oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2022 (do dnia zakończenia kontroli), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach
Kontrolerzy	1. Jerzy Stachowiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/33/2022 z 14 marca 2022 r.2. Piotr Fatalski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/34/2022 z 14 marca 2022 r.

(akta kontroli str.1-6)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowa rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Aglomeracji Bogoria” (dalej: *Zadanie* lub *Inwestycja*).

Uzasadnienie oceny ogólnej

W Urzędzie sporządzono rzetelne analizy dotyczące zasadności przeprowadzenia *Inwestycji* oraz jej szacowanych kosztów. Przed przystąpieniem do realizacji *Zadania* opracowano program funkcjonalno-użytkowy (dalej: PFU) oraz studium wykonalności jego projektu. W dokumentach tych prawidłowo oszacowano koszty *Inwestycji* oraz przedstawiono dane wskazujące na potrzebę jej przeprowadzenia. Spełniono wymogi związane procesem zbierania i oczyszczania ścieków, jakie zostały przewidziane w regulaminie konkursu w ramach Działania 4.3 „Gospodarka wodno-ściekowa” zorganizowanego przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, w tym dotyczące uzyskania w aglomeracji Bogoria zgodności z wymaganiami zawartymi w dyrektywie 91/271/EWG³. Postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na realizowane zadanie zostało przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴.

Dokumentacja projektowa *Zadania* została sporządzona zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia (dalej: SIWZ). Wykonawca⁵ przed rozpoczęciem robót budowlanych posiadał wszystkie niezbędne dokumenty do ich rozpoczęcia. Urząd posiadał prawomocne pozwolenia na budowę i dokonał zgłoszenia rozpoczęcia robót budowlanych przed terminem ich zamierzonego rozpoczęcia.

Realizacja *Zadania* odbywała się zgodnie z dokumentacją projektową, a wszelkie zmiany uzgadniane były z projektantem i inspektorem nadzoru, który miał wymagane kwalifikacje. Inwestycja została zrealizowana w terminie, tj. do 30 listopada 2019 r. Urząd otrzymał wymagane pozwolenia na użytkowanie wykonanych obiektów i wyegzekwował od wykonawcy robót sporządzenie dokumentacji powykonawczej.

Wprowadzane do cieku wodnego oczyszczone ścieki spełniały kryteria określone w decyzji (pozwolenie wodnoprawnym) Starosty Staszowskiego.

W Urzędzie prawidłowo rozpatrywano skargi zgłaszane przez mieszkańców dotyczące użytkowanej sieci wodno-kanalizacyjnej oraz egzekwowano od wykonawcy usuwanie usterek stwierdzonych podczas eksploatacji. Pomimo podjętych działań, nie w pełni jednak rozwiązano problem z wydzielającym się z kanalizacji zapachem fekaliiów, co wymaga dalszego monitorowania ze strony Urzędu.

Stwierdzona w trakcie kontroli nieprawidłowość dotyczyła niewyegzekwowania przez Urząd od wykonawcy robót pisemnych informacji o terminie dostaw materiałów, urządzeń lub wyposażenia na teren budowy, tj. zobowiązania wynikającego z umowy nr 272.87.2018 z 9 października 2018 r. (dalej: umowa na realizację *Zadania*). Nieprawidłowość ta nie miała wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991, str. 40, ze zm.).

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.; uchylona z dniem 1 stycznia 2021 r. Ustawa ta obowiązywała w czasie udzielenia badanego zamówienia.

⁵ Tj. Zakład Remontowo-Budowlany „Adma” (dalej: wykonawca robót).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

- OBSZAR
1. Przygotowanie i przeprowadzenie postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowa rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Aglomeracji Bogoria”

Opis stanu faktycznego

W Urzędzie, przed przystąpieniem do realizacji *Zadania*, opracowano PFU dla tej inwestycji. W ramach *Zadania* zaplanowano:

- 1) przebudowę oczyszczalni ścieków w Bogorii;
- 2) budowę ciśnieniowego zbiornika wody w Jurkowicach;
- 3) budowę głównej sieci wodociągowej w miejscowościach Kielczyna, Przyborowice, Gorzków, polegającej na wymianie głównej sieci wodociągowej;
- 4) przebudowę pompowni ścieków w miejscowościach Rosołówka, Kolonia Gorzków i Bogoria;
- 5) przebudowę sieci kanalizacyjnej sanitarnej w miejscowości Bogoria;
- 6) pełnienie nadzoru inwestorskiego, prace związane z nadzorem dotyczącym wykonania kanalizacji sanitarnej i nadzór przebudowy przepompowni wody.

PFU sporządzono na podstawie:

- projektu wykonawczego „Przebudowa oczyszczalni ścieków w Bogorii”;
- kosztorysu inwestorskiego „Budowa zadania”;
- przedmiaru robót i kosztorysu „Przebudowa oczyszczalni ścieków w Bogorii”;
- kosztorysu na *Zadanie*.

Głównym celem realizacji *Zadania* było podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez zapobieżenie deficytowi wody i zapewnienie w stabilny sposób dostawy wody o odpowiedniej jakości. Mieszkańcy mieli otrzymać wodę o parametrach zgodnych z wymogami obowiązującej bazy normatywnej norm krajowych i Unii Europejskiej (dalej: UE) oraz o dobrych walorach smakowych w ilości zapewniającej bezpieczeństwo przeciwpożarowe. Inwestycja miała umożliwić odbiór i bezawaryjny przesył ścieków do oczyszczalni z terenu gdzie jest kanalizacja sanitarna.

(akta kontroli str. 199, 201, 202, 213, 218)

W sporządzonym w listopadzie 2017 r. „Studium wykonalności inwestycji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020” (dalej: studium wykonalności) zidentyfikowano następujące problemy związane z gospodarką wodno-ściekową:

- oczyszczalnia ścieków komunalnych wymaga przebudowy, unowocześnienia, zwiększenia przepustowości i innych usprawnień;
- brak ciśnieniowego zbiornika wody w miejscowości Jurkowice;
- konieczność wymiany sieci głównej wodociągowej Kielczyna, Przyborowice, Gorzków. Niewłaściwe ciśnienie w sieci, nieodpowiednia jakość i bezpieczeństwo przeciwpożarowe;
- zły stan pompowni ścieków w miejscowościach Rosołówka, Kolonia Gorzków i Bogoria;
- niezadawalający stan sieci sanitarnej w miejscowości Bogoria.

Całkowite koszty projektu określono w studium wykonalności na 3 132 810 zł, z tego 585 810 zł koszty niekwalifikowalne i 2 547 000 zł koszty kwalifikowalne.

(akta kontroli str. 222, 225, 227)

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Powyższe kwoty są zgodne z umową nr RPSW.04.03.00-26-0009/17-00 o dofinansowanie (dalej: umowa o dofinansowanie) zawartą w dniu 30 kwietnia 2018 r. pomiędzy Województwem Świętokrzyskim, a gminą Bogoria.

(akta kontroli str. 324)

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu w ramach osi priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (dalej: wniosek o dofinansowanie) został złożony w dniu 16 listopada 2017 r., a wartość *Zadania* ogółem wyniosła 3 132 810 zł, w tym wydatki kwalifikowalne 2 547 000 zł. Wnioskowane dofinansowanie wyniosło 2 037 600 zł, a wkład własny stanowił kwotę 1 095 210 zł. W okresie od 18 grudnia 2017 r. do 3 stycznia 2020 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego (dalej: UMWŚ) złożono łącznie siedem aktualizacji wniosku o dofinansowanie. Aktualizacje te były w większości wynikiem realizacji zaleceń UMWŚ.

(akta kontroli str. 129, 130, 134, 141, 150, 164, 178)

Do umowy o dofinansowanie zostały zawarte cztery aneksy. Aneksy z dnia 4 stycznia 2019 r. oraz z dnia 28 lutego 2019 r. dotyczyły przedłużenia terminu złożenia dokumentów, a aneks z dnia 27 stycznia 2020 r. ustalił termin zakończenia realizacji projektu na 31 stycznia 2020 r.

Aneks z dnia 5 sierpnia 2019 r. dotyczył zmian następujących wartości w stosunku do pierwotnie ujętych we wniosku o dofinansowanie:

- wartość *Zadania* ogółem – 3 826 886,33 zł;
- wydatki kwalifikowalne – 3 111 289,70 zł;
- dofinansowanie ze środków UE – 2 489 031,75 zł;
- wkład własny – 622 257,95 zł.

Powyższe zmiany wynikały z urealnienia zaplanowanych kosztów inwestycji w stosunku do poniesionych wydatków.

(akta kontroli str. 156, 159-161, 170, 175-177, 185)

Według wniosku o płatność końcową ostateczne wartości związane z realizacją inwestycji wyniosły:

- wartość *Zadania* ogółem – 3 805 597,10 zł;
- wydatki kwalifikowalne – 3 071 794,40 zł;
- dofinansowanie ze środków UE – 2 457 435,51 zł.

(akta kontroli str. 193)

Zadania dotyczące przedmiotowej inwestycji realizował Referat Rozwoju Gospodarczego i Zamówień Publicznych⁷ (dalej: Referat). Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu⁸ do zadań Referatu należało m.in.:

- opracowanie projektów perspektywicznych założeń inwestycyjnych Gminy;
- przygotowywanie planów inwestycyjnych wchodzących do realizacji w danym roku;
- nadzór nad przygotowywaniem umów z wykonawcami inwestycji realizowanych przez Gminę;
- koordynowanie wykonawstwa inwestycji oraz bieżąca kontrola;
- przygotowywanie wstępnych wniosków o zamówienia publiczne;
- ustalanie i ogłaszanie terminów przetargów;

⁷ Od 7 lutego 2019 r. Referat Gospodarczy i Zamówień Publicznych, a od 8 września 2019 r. Referat Inwestycji i Rozwoju.

⁸ Regulamin organizacyjny Urzędu stanowi załącznik do zarządzenia nr 120.17.2016 Wójta Gminy Bogoria, zmienionego zarządzeniami Wójta Gminy Bogoria nr 120.24.2018 z dnia 12 czerwca 2018 r., nr 120.9.2019 z dnia 7 lutego 2019 r. oraz nr 120.41.2021 z dnia 8 września 2021 r.

- nadzorowanie organizowania przetargów, przeprowadzanie przetargów i ogłaszanie wyników postępowania przetargowego.

(akta kontroli str. 84, 85, 97, 101, 103)

W ramach Referatu czynności związane z *Zadaniem* realizowało ośmioro pracowników. W zakresach czynności pracowników podano m.in.:

- prowadzenie stałego monitoringu możliwości uzyskania dofinansowania ze środków zagranicznych;
- prowadzenie pełnej dokumentacji dotyczącej uzyskiwania funduszy od chwili przygotowania wniosku do rozliczenia, w tym przygotowanie sprawozdań, wniosków o płatność, harmonogramów płatności;
- przygotowywanie wniosków w celu uzyskiwania środków unijnych i strukturalnych;
- rozliczanie finansowe zrealizowanych projektów ze środków UE, monitoring zrealizowanych inwestycji zgodnie z procedurami unijnymi;
- ustalanie i ogłaszanie terminu przetargów;
- udział w wykonywaniu zadań i czynności w zakresie formalno-prawnego przygotowywania i przeprowadzania postępowań o udzielanie zamówień publicznych;
- sprawowanie kontroli nad prawidłowym oszacowaniem wartości przedmiotu zamówienia;
- opracowywanie projektów SIWZ;
- porozumiewanie się z wykonawcami w celu wyjaśnienia wątpliwości i zapytań do SIWZ w zakresie procedury przetargowej w trakcie trwania postępowania;
- przygotowywanie projektów odpowiedzi na zapytania wykonawców;
- przedstawianie propozycji wyboru oferty najkorzystniejszej lub unieważnienia postępowania;
- informowanie wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty;
- udział w przetargach i pracach komisji przetargowej;
- kompletowanie materiałów z przeprowadzonego przetargu;
- przygotowywanie umów z wykonawcami;
- prowadzenie ewidencji zamówień udzielanych przez Gminę, monitoring wydatków;
- współpraca z Urzędem Zamówień Publicznych oraz Urzędem Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich;
- realizacja spraw w zakresie ochrony środowiska, gospodarki odpadami i wodno-ściekowej.

Wszyscy pracownicy Referatu posiadali wyższe wykształcenie i staż pracy wynoszący od trzech do 23 lat. Dwoje pracowników przeszło specjalistyczne szkolenia w zakresie prawa zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 7-10, 12, 14, 15, 17, 19, 20, 23, 27, 28, 30, 32, 33, 47, 48, 53, 55, 81)

W związku z realizacją inwestycji zawarto dwie umowy o dzieło z firmami zewnętrznymi:

- w dniu 29 listopada 2017 r. z firmą „E. INWEST” – na opracowanie PFU;
- w dniu 10 listopada 2017 r. z firmą „FRESH – BIZ” – na opracowanie studium wykonalności.

(akta kontroli str. 235-238)

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (dalej: RPO) zorganizował konkurs nr RPSW.04.03.00-IŻ.00-26-160/17

(dalej: Konkurs) w ramach Działania 4.3 „Gospodarka wodno-ściekowa” Osi priorytetowej 4 „Dziedzictwo naturalne i kulturowe” RPO. Zasady udziału w Konkursie określał jego regulamin. Zgodnie z § 3 ust. 4 tego regulaminu dokumentami stanowiącymi podstawę do wyboru projektów są Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (dalej: KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach, obowiązującym w dniu ogłoszenia konkursu.

(akta kontroli str. 7)

W dniu 24 kwietnia 2018 r. p.o. Zastępca Dyrektora Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego UMWS poinformował Wójta o pozytywnym zweryfikowaniu złożonego wniosku o dofinansowanie pod względem formalnym, a w dniu 25 kwietnia 2018 r. o pozytywnej weryfikacji pod względem merytorycznym. Zgodnie z oceną merytoryczną wniosku o dofinansowanie, kryterium nr 2 określające zgodność z KPOŚK i Master Planem dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG uznano za spełnione.

(akta kontroli str. 259, 360, 362)

Zgodność projektu polegającego na rozbudowie i przebudowie oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej w Gminie z KPOŚK oraz Master Planem dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG została wpisana do studium wykonalności inwestycji. Zgodnie ze studium wykonalności realizacja projektu przyczyni się do wykonania zobowiązań wynikających z KPOŚK.

(akta kontroli str. 230, 232)

Postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia publicznego dotyczącego *Zadania* zostało przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. Postępowanie przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego, a szacunkowa wartość zamówienia wyniosła 695 781,25 euro. Zamawiający prawidłowo określił rodzaj zamówienia, a komisja przetargowa w sposób prawidłowy wyłoniła wykonawcę robót.

(akta kontroli str. 239-244)

Zgodnie z zapisami pkt 2.2. SIWZ dotyczącej przedmiotowej inwestycji, do obliczenia oferty należało *nie brać pod uwagę* budowy sieci wodociągowej w miejscowościach Kielczyna, Przyborowice, Gorzków.

(akta kontroli str. 248)

W dniu 25 stycznia 2019 r. Wójt zwrócił się do UMWS o zaakceptowanie zmian w realizowanym projekcie. Wynikały one z nowych ustaleń dokonanych podczas prac konserwacyjnych i przeglądów, a wskazujących na możliwość przywrócenia pełnej sprawności sieci wodociągowej w miejscowościach Kielczyna, Przyborowice, Gorzków, bez konieczności budowy nowego odcinka wodociągu. W wyniku zaakceptowania m.in. powyższych zmian, w dniu 5 sierpnia 2019 r. podpisano aneks do umowy o dofinansowanie, a wykonawcę robót wyłoniono na zasadzie rozeznania rynku.

(akta kontroli str. 165-170, 175-177)

Zasady stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych reguluje § 12 umowy o dofinansowanie. Zgodnie z § 12 ust. 2 umowy o dofinansowanie, w przypadku wydatków o wartości do 50 tys. zł netto włącznie, tj. bez podatku od towarów i usług, oraz w przypadku zamówień publicznych, dla których nie stosuje się procedur wyboru wykonawców, istnieje obowiązek dokonania i udokumentowania co najmniej poprzez upublicznienie zapytania ofertowego na stronie internetowej beneficjenta lub innej powszechnie dostępnej stronie

przeznaczonej do umieszczania zapytań ofertowych w celu wybrania najkorzystniejszej oferty.

(akta kontroli str. 337)

Zgodnie z rozdziałem 6.5.1 pkt 1 wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków⁹, rozeznania rynku dokonuje się w przypadku wydatków o wartości do 50 tys. zł netto włącznie. Rozeznanie ma na celu potwierdzenie, że dana usługa, dostawa lub robota została wykonana po cenie nie wyższej niż cena rynkowa.

(akta kontroli str. 364)

Spełniając powyższe wymogi wyłoniono wykonawcę robót w zakresie przebudowy głównej sieci wodociągowej w miejscowościach Kielczyna, Przyborowice i Gorzków.

(akta kontroli str. 366-374, 382-386)

Przeprowadzone przez Urząd postępowanie na wybór wykonawcy robót było m.in. przedmiotem kontroli przeprowadzonej w dniach 27-30 kwietnia 2020 r. przez pracowników Departamentu Kontroli i Certyfikacji RPO UMWS, która nie wykazała nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 467)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

OBSZAR

2. Realizacja zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowa rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Aglomeracji Bogoria”

Opis stanu
faktycznego

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach postanowieniem z 5 kwietnia 2019 r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia „Przebudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bogoria” realizowanego przez Gminę. W uzasadnieniu postanowienia podano, że przedmiotowa inwestycja nie kwalifikuje się do przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko¹⁰, a tym samym nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

(akta kontroli str. 391, 392)

W dniu 25 kwietnia 2019 r. zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach poinformował, że „Kompleksowa rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Aglomeracji Bogoria” w odniesieniu do projektu realizowanego w miejscowościach Bogoria, Jurkowice, Kolonia Gorzków, Rosołówka nie wywrze istotnego wpływu na obszar Natura 2000. W związku z tym przeprowadzenie oceny wymaganej na mocy art. 6 ust. 3 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny¹¹ nie zostało uznane za niezbędne.

(akta kontroli str. 393-395)

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie pismem z 21 maja 2019 r. poinformował, że projekt „Kompleksowa rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Aglomeracji

⁹ Wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020.

¹⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 71, ze zm.

¹¹ Dz. U. L 206 z 22.07.1992 r., s. 7, ze zm.

Bogoria” nie pogarsza stanu jednolitych części wód ani nie uniemożliwia osiągnięcia dobrego stanu wód. Nie przewiduje się negatywnego wpływu tego przedsięwzięcia na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

(akta kontroli str. 397, 398)

W Urzędzie zgromadzono dokumentację niezbędną do rozpoczęcia robót budowlanych, w tym: zatwierdzone przez Starostę Staszowskiego projekty budowlane i pozwolenia na budowę, zgłoszenia budowy i wykonania obiektów budowlanych, dla których pozwolenie na budowę nie jest wymagane, a także mapy do celów projektowych oraz zgody właścicieli gruntów na prowadzenie robót.

(akta kontroli str. 399-443)

W trakcie realizacji zostały zaproponowane dwa rozwiązania odmienne od przewidzianych w PFU. Dotyczyły one zmiany lokalizacji zbiornika ciśnieniowego na wodę pitną w miejscowości Jurkowice oraz zmiany trasy napowietrznej linii energetycznej zasilającej oczyszczalnię ścieków w Bogorii. Zmiany te były wynikiem uzgodnień pomiędzy wykonawcą *Zadania* oraz projektantem i zostały zaakceptowane przez Wójta.

(akta kontroli str. 444, 445)

Starosta Staszowski wydał trzy następujące decyzje w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę dla Gminy:

- nr 1-6/2019 z 29 stycznia 2019 r. na budowę zadaszenia nad istniejącymi poletkami osadowymi przy oczyszczalni ścieków. Wójt skierował do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Staszowie (dalej: PINB) zawiadomienie o zamiarze rozpoczęcia robót z dniem 7 maja 2019 r.;
- nr 1-9/2019 z 21 lutego 2019 r. na budowę zbiornika wody pitnej o pojemności 150 m³ w miejscowości Jurkowice. Skierowano do PINB zawiadomienie o zamiarze rozpoczęcia robót z dniem 7 maja 2019 r.
- nr 1-22/2019 z 6 maja 2019 r. na przebudowę pompowni ścieków polegającą na wymianie studni, pomp oraz wykonaniu dodatkowego odcinka sieci kanalizacji z pompowniami do zbiornika. Zawiadomiono PINB o zamiarze rozpoczęcia robót z dniem 16 września 2019 r.

(akta kontroli str. 399-410, 446-451)

W pozostałych przypadkach roboty wykonywano na podstawie zgłoszenia rozpoczęcia robót, tj. dla następujących zadań:

- wymiana zasilania energetycznego do oczyszczalni ścieków w Bogorii – zgłoszenie wpłynęło do Starostwa Powiatowego w Staszowie w dniu 1 kwietnia 2019 r. Planowany termin rozpoczęcia robót 23 kwietnia 2019 r.;
- przebudowa pompowni ścieków w miejscowości Rosołówka – zgłoszenie wpłynęło w dniu 13 maja 2019 r. Planowany termin rozpoczęcia robót 3 czerwca 2019 r.;
- przebudowa pompowni ścieków w miejscowości Kolonia Gorzków – zgłoszenie wpłynęło w dniu 6 czerwca 2019 r. Planowany termin rozpoczęcia robót 28 czerwca 2019 r.;
- przebudowa pompowni ścieków w miejscowości Bogoria osiedle Ujazd – zgłoszenie wpłynęło w dniu 13 maja 2019 r. Planowany termin rozpoczęcia robót 3 czerwca 2019 r.;

- przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bogoria¹² – zgłoszenie wpłynęło w dniu 17 maja 2019 r. Planowany termin rozpoczęcia robót 10 czerwca 2019 r.;
- przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bogoria¹³ – zgłoszenie wpłynęło w dniu 21 lutego 2019 r. Planowany termin rozpoczęcia robót 18 marca 2019 r.

We wszystkich ww. przypadkach Starosta Staszowski wydał zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do zgłoszeń dokonanych przez Gminę, o którym mowa w art. 30 ust. 5a ustawy 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁴.

(akta kontroli str. 413-427, 446-453)

Realizacja *Zadania* odbyła się na podstawie wyżej wymienionych trzech decyzji udzielających pozwolenia na budowę oraz sześciu zgłoszeń budowy obiektu, wykonania robót budowlanych, dla których pozwolenie nie było wymagane. Pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia robót obejmowały pełny zakres prac przewidziany w ramach realizacji *Zadania*. Rozpoczęcie robót objętych pozwoleniami na budowę nastąpiło na podstawie prawomocnych decyzji, a w przypadku robót prowadzonych na podstawie zgłoszenia, do rozpoczęcia robót doszło po upływie 21 dni od zgłoszenia ich do Starosty Staszowskiego.

W czasie realizacji inwestycji dokonano poniższych zmian w stosunku do dokumentacji projektowej:

1. Podczas realizacji zadania *Zadaszenie nad istniejącymi poletkami osadowymi przy oczyszczalni ścieków w Bogorii* inspektor nadzoru wniósł o nieistotną zmianę w zakresie spadku posadzki wewnątrz wiaty i akceptację zmiany przez projektanta. Zmiana została zaakceptowana 27 maja 2019 r. przez projektanta i naniesiona na mapie projektowej, którą przekazano do PINB.

(akta kontroli str. 399-412, 422-424, 472-485)

Inspektor nadzoru wyjaśnił: *użytkownik wskazał, że zmiany sposobu odwodnienia płyty będą ułatwiały użytkowanie i oczyszczanie płyty, po odsączeniu osadów.*

(akta kontroli str. 469-471)

2. Realizując budowę zbiornika wody pitnej w Jurkowicach niezbędnym okazało się przełożenie istniejącego rurociągu poza obszar budowanego zbiornika. Na przełożenie rur wyraził zgodę projektant.

3. Podczas budowy zbiornika wody pitnej w Jurkowicach została zmieniona jego średnica i wysokość. Nie uległa zmianie jego pojemność robocza. Zmiany zostały uwzględnione w dokumentacji powykonawczej.

Projektant budowli wyjaśnił: *celem projektowym było zbudowanie zbiornika wody, który miał wyeliminować spadki ciśnienia na istniejącym wodociągu, spowodowane bezpośrednim poborem wody z wodociągu poprzez pompy tłoczne w kierunku Jurkowic. Zbiornik projektowany o pojemności roboczej 150 m³ i wymiarach: średnicy 6,235 m i wysokości 6,660 m zakładał poduszkę powietrzną powyżej lustra wody o wysokości 1,050 m. Z dokumentacji powykonawczej wynika, że zachowano pojemność roboczą zbiornika, natomiast różnica w wysokości zbiornika wynika z niższej poduszki powietrznej, wynoszącej 0,3 m. Różnica pomiędzy średnicą projektowanego zbiornika a wykonanego wynosząca 3,5 cm mieści się w granicach 2% tolerancji szerokości obiektu budowlanego (zmiany nieistotne). Zmiany*

¹² Na działkach o numerach ewidencyjnych: 1003, 271/10, 727, 720, 719, 718, 717, 716, 729, 715, 714, 713, 728, 656/2, 699/5, 699/6, 699/15, 698/1, 697, 681, 554, 553, 552, 1047, 551, 1116, 1048, 549, 546, 544, 541/2, 538, 699/14, 694, 689, 693, 688, 732, 465, 467, 724, 680/3, 680/4, 677/4, 217/7, 748, 736/1, 679.

¹³ Na ulicy Polnej.

¹⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm.

wysokości i szerokości zbiornika nie miały wpływu na jego funkcjonalność, ponieważ nie zmieniła się jego pojemność robocza. Zakładane 150 m³ wody było wartością obliczeniową wystarczającą dla zapewnienia poborów szczytowych (np. zapewnienie odpowiedniej ilości wody w hydrantach w celu prowadzenia akcji gaśniczej). Ustabilizowanie ciśnienia na sieci miało zapewnić poprawną pracę urządzeń grzewczych w budynkach szkoły podstawowej w Jurkowicach, jak również w innych gospodarstwach domowych (wcześniej spadki ciśnienia powodowały wyłączanie się kotłów grzewczych).

(akta kontroli str. 486-493, 505-506, 705-719)

4. W dniu 7 sierpnia 2019 r. inspektor nadzoru wraz z przedstawicielem Gminy i wykonawcą sporządzili protokół robót zamiennych, w którym wskazali, że po odkryciu zbiorników w przepompowniach w Gorzkowie Kolonii i w Bogorii osiedle Ujazd zbiorniki te były w stanie bardzo dobrym, bez uszkodzeń, bez przecieków, wymagały tylko oczyszczenia i nie wymagały wymiany na nowe. Wykonawca robót zobowiązał się do wykonania niezbędnych robót zamiennych, które zostały ujawnione w trakcie realizacji zadania, a ich zaniechanie miałoby wpływ na poprawne zrealizowanie inwestycji, w tym:

- usunięcie przecieku przy przepompowni wody w Jurkowicach;
- wymiana drzwi w przepompowni w Jurkowicach;
- dołożenie kostki przy oczyszczalni ścieków w Bogorii (przy budynku wiaty i przy budynku zlewni).

W protokole oszacowano roboty zamienne na 65 tys. zł netto. Roboty zostały wykonane zamiast wymiany zbiorników w przepompowniach w Gorzkowie Kolonii i w Bogorii osiedle Ujazd, bez ponoszenia przez Urząd dodatkowych kosztów.

(akta kontroli str. 486-493, 504)

W wyniku przeprowadzonych oględzin stwierdzono, że *Zadanie* zostało wykonane. Ponadto stwierdzono, że:

- do pompowni ścieków w Gorzkowie Kolonii, położonej około 10 metrów od drogi gminnej, nie prowadzi żadne dojście (brak chodnika, drogi dojazdowej). Wójt wyjaśnił m.in.: *do dnia dzisiejszego nie było takiej potrzeby aby dojechać bezpośrednio pod pompownię. Wóz asenizacyjny jaki posiadamy bez żadnych utrudnień zatrzymując się na drodze asfaltowej wypompuje znajdujące się nieczystości w studni w trakcie ewentualnej awarii pomp;*
- studzienka, oznaczona na mapie projektowej jako S11, położona na wjeździe do myjni samochodowej w Bogorii przy ulicy Sandomierskiej 13 była uszkodzona (właz, betonowy stożek odciążający pod pokrywą oraz wewnętrzna rura z tworzywa).

Inspektor nadzoru podał: *Studzienka została wykonana zgodnie z dokumentacją i nie sądziliśmy, że po studziencie będą poruszały się samochody. Nie pamiętam czy podczas wykonywania wykopów studzienka była w obrębie strefy utwardzenia wjazdu na myjnię samochodową. W przypadku pozostawienia obecnej szerokości utwardzenia zwiernem należałoby wymienić górną część studni rewizyjnej na studnię typu ciężkiego wraz z szerszą płytą żelbetową.*

W wyniku ponownych oględzin przeprowadzonych w dniu 8 kwietnia 2022 r. stwierdzono, że studzienka S11 została naprawiona. Zamontowano szerszą płytę żeliwną, właściwą dla ruchu samochodowego;

- dookoła studzienki S22, położonej bezpośrednio nad rzeką, widoczne były ślady prowadzonych robót ziemnych (świeżo przekopana ziemia). Do studzienki przyłączona została rura naziemna doprowadzająca ścieki z miejscowości Moszyny. W studziencie widoczna była stojąca ciecz. W studziencie widoczne cztery wyprowadzenia rur, z czego dwa zaślepione. Na zboczu obok studzienki widoczne były ślady po spływającej cieczy do rzeki.

Inspektor nadzoru wyjaśnił, że nic mu nie wiadomo o pracach prowadzonych przy studzience po dokonaniu odbioru końcowego. Kierownik Referatu wyjaśniła, że ze względu na utrudnione przez zakrzaczenie dojście do studzienki, przy użyciu koparki usunięto zarośla wraz z darnią w celu uzupełnienia terenu tak, aby studzienka nie pozostawała całkowicie odsłonięta. Natomiast, odnośnie śladów po spływającej cieczy do rzeki, Wójt wyjaśnił: *sądzę, że były to pozostałości po roztopach wiosennych. Gdyż podczas przeglądu studzienek przez pracowników obsługujących sieć kanalizacyjną nie stwierdzone zostały żadne nieprawidłowości;*

- studzienka S7, położona bezpośrednio przy ulicy Sandomierskiej przykryta była płytą betonową, brak było pokrywy żeliwnej. W wyniku ponownych oględzin przeprowadzonych w dniu 8 kwietnia 2022 r. stwierdzono, że studzienka S7 przykryta była pokrywą żeliwną;
- studzienka S16 położona na terenie prywatnej posesji przy ulicy Jędrusiów 37 przykryta była drucianą siatką, a pokrywa żeliwna wraz z kołnierzem znajdowała się obok studzienki;
- studzienka S19 położona była na posesji prywatnej przy ulicy Jędrusiów 31. Bezpośrednio nad studzienką odczuwalny jest nieznaczny zapach ścieków. Kobieta będąca na posesji skarżyła się na występujący czasami w domu i na podwórku uciążliwy zapach fekaliiów.

Inspektor nadzoru, odnośnie wyczuwalnego zapachu ścieków, wyjaśnił: *roboty budowlane dotyczące kanalizacji ściekowej zostały wykonane zgodnie z dokumentacją projektową i sztuką budowlaną. Moim zdaniem przyczyną zapachu ścieków w domach może być niewłaściwe wykonanie części instalacji sanitarnej w domach. Dotyczy to niewłaściwego wyprowadzenia wywiewek pionów kanalizacji sanitarnej ponad dach domu lub całkowitego zaniechania wyprowadzania wywiewek. W celu zwiększenia cyrkulacji powietrza w sieci nawiercono otwory przy studzienkach rewizyjnych. Było to już po zakończeniu robót, w ramach zgłaszanych reklamacji.*

- zbiornik w Jurkowicach miał kształt walca. Na dach zbiornika prowadziła zamocowana na stałe drabina. Na dachu znajdował się pomost, z którego do wnętrza zbiornika prowadził właz. Na dachu wokół zbiornika zamocowano barierkę z blachy. Od strony ulicy w zbiorniku znajdowała się rura spustowa.

(akta kontroli str. 507-510, 587, 720-722)

Dzienniki budowy zostały założone dla trzech zadań, dla których wcześniej Starosta Staszowski wydał pozwolenia na budowę, tj. dla:

- budowy zadaszenia nad istniejącymi poletkami osadowymi przy oczyszczalni ścieków;
- przebudowy pompowni ścieków polegającej na wymianie studni, pomp oraz wykonaniu dodatkowego odcinka sieci kanalizacji z pompowniami do zbiornika;
- budowy zbiornika wody pitnej o pojemności 150 m³ w miejscowości Jurkowice.

Dzienniki budowy były ostemplowane przez Starostwo Powiatowe w Staszowie, zgodnie z art. 45 ust. 4 Prawa budowlanego. Do dzienników budowy wpisano osoby, które pełniły funkcje kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestorskiego. Osoby te potwierdziły podpisem przyjęcie powierzonych im funkcji. W dziennikach odnotowano wyznaczenie miejsca pod obiekty przez geodetów odpowiednio 8 maja 2019 r., 18 września 2019 r. oraz 11 września 2019 r. W dziennikach budowy wpisy dokonywane były przez geodetów, projektanta, kierownika budowy, kierownika robót oraz inspektora nadzoru. Dzienniki budowy prowadzone były chronologicznie, w taki sposób, aby z dokonanych wpisów wynikała kolejność zdarzeń i okoliczności. W dziennikach budowy rejestrowano (w formie wpisów) przebieg robót budowlanych oraz wszystkie zdarzenia i okoliczności zachodzące w toku ich wykonywania

i mające znaczenie przy ocenie technicznej prawidłowości wykonywania budowy. Kierownicy budowy w dziennikach budowy zgłaszali inwestorowi do sprawdzenia lub odbioru wykonanie robót ulegających zakryciu bądź zanikających (m.in.: odbiór wykopów przed zakryciem betonem, zbrojenia przed betonowaniem, izolacji, montażu konstrukcji stalowych, przyłączy wody). W dzienniku budowy zbiornika wody pitnej w Jurkowicach odnotowano kolizję istniejącego rurociągu z budowanym zbiornikiem, a w dzienniku budowy zadaszania nad istniejącymi poletkami osadowymi zmianę sposobu odwodnienia ścieków.

(akta kontroli str. 477-493, 496-503)

W związku z realizacją zadania w Gminie ustanowiono inspektora nadzoru inwestorskiego. W dniu 13 listopada 2018 r. pomiędzy reprezentującymi Gminę Wójtem i Skarbnikiem Gminy a P.W. „FIT-BUD” (dalej: inspektor nadzoru) została zawarta umowa na pełnienie nadzoru inwestorskiego na zadaniu. Inspektor nadzoru miał wygenerowane elektronicznie w dniu 31 sierpnia 2018 r. zaświadczenie, iż jest członkiem Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa i dysponuje wymaganym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej. Posiadał uprawnienia budowlane o numerze ewidencyjnym SWK/0202/WBD/16 do kierowania robotami budowlanymi w specjalności inżynierskiej drogowej bez ograniczeń nadane decyzją Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z 29 grudnia 2016 r. Ww. uprawnienia budowlane upoważniają m.in. do wykonywania nadzoru inwestorskiego. Wykonawca robót zapewnił nadzór autorski projektanta nad realizacją robót oraz dostępność projektanta dla zamawiającego. W przypadku wątpliwości co do zapisów dokumentacji projektowej konsultowano je z projektantem i dokonywano ewentualnych zmian w porozumieniu pomiędzy zamawiającym, projektantem i wykonawcą.

(akta kontroli str. 455-460, 469, 472, 490)

Realizacja *Zadania* została wykonana i rozliczona w terminach określonych w umowach na wykonanie poszczególnych zadań oraz zgodnie z umową na dofinansowanie.

Zgodnie z § 4 pkt 2 umowy na realizację *Zadania*, wykonanie *Inwestycji* miało nastąpić do 30 listopada 2019 r. Za termin wykonania umowy należało rozumieć dzień zgłoszenia przez wykonawcę gotowości odbioru końcowego przedmiotu umowy (§ 4 pkt 3). Wykonawca zgłosił gotowość robót do odbioru końcowego w dniu 8 listopada 2019 r., tj. 22 dni przed upływem terminu końcowego. Urząd dokonywał zapłaty zgodnie z umową, w terminie 30 dni od doręczenia faktur za wykonane roboty. Zapłata nastąpiła na podstawie czterech faktur częściowych, wystawionych przez wykonawcę robót po dokonaniu odbiorów robót na łączną kwotę określoną w umowie, tj. 3 692 000 zł.

Zgodnie z § 2 umowy nr 272.104.2018 z 12 listopada 2019 r. przebudowa głównej sieci wodociągowej miała zostać wykonana do 30 listopada 2019 r., a komisja dokonała odbioru robót w dniu 29 listopada 2019 r. Za wykonaną przebudowę Urząd zapłacił 60 900 zł, tj. kwotę określoną w umowie. Zapłata nastąpiła, zgodnie z umową, w terminie 30 dni od doręczenia faktury.

(akta kontroli str. 279-314, 384-386, 526-569)

Urząd dotrzymał terminu rozliczenia umowy o dofinansowanie i złożył wniosek o płatność końcową 31 stycznia 2020 r., tj. do dnia zakończenia realizacji Projektu. Urząd otrzymał dofinansowanie w wysokości 2 457 435,52 zł.

(akta kontroli str. 184-198, 315-352, 570-586)

Zgodnie z PFU:

- budowa zbiornika ciśnieniowego 150 m³ w Jurkowicach miała być prowadzona przy zachowaniu ciągłej dostawy wody uzdatnionej do sieci wodociągowej;

- podczas przebudowy głównej sieci wodociągowej w miejscowościach Kielczyna, Przyborowice, Gorzków istniejąca sieć wodociągowa miała być czynna.

W umowie na realizację *Zadania* przewidziano, że szczegółowy zakres robót wynika z PFU, który stanowił załącznik do umowy. Natomiast w umowie nr 272.104.2019 zawartej 12 listopada 2019 r. na przebudowę głównej sieci wodociągowej w miejscowościach Kielczyna, Przyborowice, Gorzków nie został zawarty wymóg dotyczący stałej dostępności wody, a PFU nie stanowił załącznika do umowy.

W dniu 16 września 2019 r. na stronie internetowej gminy Bogoria zamieszczono informację, że w związku z planowanym remontem sieci wodociągowej, w dniu 17 września 2019 r. w godzinach od 10.00 do 17.00 wystąpią przerwy w dostawach wody w miejscowościach: Jurkowice, Budy, Nowa Wieś, Pelczyce, Witkowice, Olbierzowice, Józefów Witowski, Kol. Pęcławice, Kol. Pęcławska, Pęcławice Górne.

(akta kontroli str. 199-220, 279-314, 384-386, 750)

Wójt wyjaśnił: *Zamawiający opierając się na własnym doświadczeniu przy realizacji podobnych prac uznał, że zapewnienie ciągłości dostaw wody jest obligatoryjnym obowiązkiem zamawiającego i nie ma potrzeby zamieszczenia takiego zapisu w umowie z wykonawcą. Podczas realizacji przedmiotowej inwestycji gmina zapewniała stały dostęp wody dla mieszkańców, w dniu 16 września 2019 r. zamawiający poinformował mieszkańców zamieszczając ogłoszenie o przerwach w dostawie wody jakie mogły wystąpić w dniu 17 września 2019 r. Z informacji uzyskanych od wykonawcy miały wystąpić dwie przerwy w dostawie wody trwające nie dłużej jak godzinę a z uwagi na to że nie było możliwości dokładnego określenia godziny wystąpienia takiej przerwy zamawiający prewencyjnie zamieścił ogłoszenie na stronie internetowej, że wystąpi ona w godz. od 10:00 do godz. 17:00.*

(akta kontroli str. 687)

Zgodnie z § 8 umowy na realizację *Zadania* strony ustaliły następujące odbiory robót:

- odbiór dostaw wykonawcy;
- odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu;
- ilościowy odbiór techniczny (odbiór częściowy);
- odbiór końcowy.

(akta kontroli str. 279-314)

Urząd nie przedstawił dokumentów potwierdzających zgłoszenie dostaw do odbioru i ich odbioru.

(akta kontroli str. 753)

Wykonawca zgłaszał do odbioru roboty zanikające i ulegające zakryciu poprzez wpis w dzienniku budowy, a inspektor nadzoru potwierdzał odbiór również wpisem w dzienniku budowy.

Wójt powołał komisje do częściowego odbioru *Zadania*:

- zarządzeniem nr 120.67.2019 z dnia 24 października 2019 r. do odbioru w części dotyczącej:
 - budowy zadaszania nad istniejącymi poletkami osadowymi przy oczyszczalni ścieków w Bogorii;
 - budowy przyłącza elektrycznego napowietrznego w ramach wymiany zasilania elektrycznego oczyszczalni ścieków w Bogorii;
- zarządzeniem nr 120.73.2019 z dnia 12 listopada 2019 r. do odbioru w części dotyczącej:
 - wykonania odwodnienia hali technologicznej;
 - wykonanie instalacji elektrycznej hali;
 - wymiany agregatu prądotwórczego;

- zarządzeniem nr 120.76.2019 z dnia 12 listopada 2019 r. do odbioru w części dotyczącej:
 - budowy zbiornika wody w miejscowości Jurkowice;
 - przebudowy sieci kanalizacyjnej przy ulicy Polnej w Bogorii.

Zarządzeniem nr 120.82.2019 z 4 grudnia 2019 r. Wójt powołał komisje do odbioru końcowego *Zadania*.

Wszystkie komisje działały w składzie pięcioosobowym, a przewodniczącym komisji była Dorota Kruszc-Nowińska, Sekretarz Gminy. Członkami komisji byli Kierownik Referatu, inspektor ds. koordynacji projektów, budownictwa i inwestycji, podinspektor ds. pozyskiwania funduszy i zamówień publicznych oraz inspektor ds. ochrony środowiska. Spośród członków komisji trzech ukończyło studia wyższe techniczne, w specjalnościach konstrukcje budowlane, eksploatacja i zarządzanie nieruchomościami oraz systemy ochrony środowiska. Pozostałe dwie osoby posiadały wykształcenie wyższe z zakresu administracji. Jeden z członków komisji posiadał również uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

Komisje do odbiorów częściowych i komisja do odbioru końcowego dokonały odbioru robót, w obecności inspektora nadzoru i przedstawicieli wykonawcy i nie wносиły uwag do jakości wykonanych robót.

(akta kontroli str. 477-493, 496-503, 511-541)

Urząd dysponował dokumentacją, o której mowa w art. 60 Prawa budowlanego, w tym dokumentacją budowy, dokumentacją powykonawczą, pozwoleniami na użytkowanie budynków oraz innymi dokumentami (w tym atestami i certyfikatami na zastosowanie przy budowie obiektu materiały budowlane), a także instrukcją obsługi i eksploatacji. Wykonawca przeszkolił wskazane osoby w zakresie obsługi agregatu prądotwórczego oraz przepompowni z uwzględnieniem szafy sterowniczej.

(akta kontroli str. 689-712)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na niewyegzekwowaniu od wykonawcy pisemnych informacji o terminie dostaw materiałów, urządzeń lub wyposażenia na teren budowy. Zgodnie z § 8 umowy na realizację *Zadania* wykonawca robót miał obowiązek informować na piśmie co najmniej z 14-dniowym wyprzedzeniem o terminie tych dostaw.

(akta kontroli str. 279-314, 753)

Wójt wyjaśnił: *Zamawiający nie egzekwował w trakcie trwania inwestycji od Wykonawcy pisemnego informowania Urzędu o terminie dostaw materiałów, urządzeń lub wyposażenia, z uwag na fakt, iż te obowiązki pełnił inspektor nadzoru inwestorskiego, który w ramach wykonywanego nadzoru na bieżąco konsultował i zatwierdzał wszelkie materiały przed wbudowaniem.*

Inspektor nadzoru oświadczył m.in.: *materiały zastosowane na inwestycji na bieżąco były konsultowane i zatwierdzane przed wbudowaniem zgodnie z opracowaniem dokumentacji projektowej.*

(akta kontroli str. 687-688)

NIK nie kwestionuje dokonywania odbiorów przez inspektora nadzoru, co było dopuszczalne zgodnie z umową, jednak umowa przewidywała pisemne informowanie Urzędu, czego nie wyegzekwowano od wykonawcy zadania.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Funkcjonowanie rozbudowanej i przebudowanej oczyszczalni ścieków oraz sieci wodno-kanalizacyjnej

Opis stanu faktycznego

Urząd uzyskał wszystkie wymagane pozwolenia na użytkowanie obiektów wykonanych podczas realizacji *Zadania*, tj. na użytkowanie zadaszenia nad istniejącymi poletkami osadowymi przy oczyszczalni ścieków w Bogorii¹⁵ oraz zbiornika wody pitnej o pojemności 150 m³ w miejscowości Jurkowice¹⁶. Dla przebudowanej pompowni ścieków (wymiana studni, pomp oraz wykonanie dodatkowego odcinka sieci kanalizacyjnej z pompowniami do zbiorników) pozwolenie na użytkowanie obiektu nie było wymagane.

(akta kontroli str. 473-476, 588-597)

Starosta Staszowski decyzją OŚ.6341.14.2015.IIIB z 30 lipca 2015 r. udzielił gminie Bogoria pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie oczyszczonych ścieków komunalnych do cieku bez nazwy z oczyszczalni w Bogorii w ilości $Q_{srd} = 600 \text{ m}^3$, $Q_{max\ h} = 40 \text{ m}^3/\text{h}$ i $Q_{max\ r} = 219\ 000 \text{ m}^3/\text{r}$ o następujących wartościach dopuszczalnych parametrów zanieczyszczeń $BZT_5^{17} - 25 \text{ mgO}_2/\text{l}$, $ChZT_{cr}^{18} - 125 \text{ mgO}_2/\text{l}$ i zawiesina ogólna 35 mg/l. Zgodnie z ww. decyzją prowadzenie badań jakościowych ścieków oczyszczonych odpływających z oczyszczalni ścieków miało odbywać się z częstotliwością 12 próbek w ciągu roku, a jeżeli zostanie wykazane, że ścieki spełniają wymagane warunki – cztery razy w następnym roku. W przypadku gdy jedna próbka z czterech pobranych nie spełniała wymaganych warunków, to w kolejnym roku miało być pobierane ponownie 12 próbek.

Badania jakości wody prowadzone były przez Laboratorium SGS Polska sp. z o.o. w Pszczynie. W latach 2018-2021 badania przeprowadzone były cztery razy w roku, a w 2022 r. (do zakończenia kontroli) – raz. Zarówno przed realizacją *Zadania*, jak i po jego zrealizowaniu, oczyszczone ścieki spełniały wymagania określone w decyzji OŚ.6341.14.2015.IIIB zarówno pod względem jakościowym jak i ilościowym.

Laboratorium SGS Polska sp. z o.o. w Pszczynie prowadziło również, cztery razy do roku, badanie wody uzdatnionej w ujęciu wody w Zimnowodzie. Wyniki przeprowadzonych badań w okresie 2020-2022 (I kwartał), tj. w okresie po zrealizowaniu *Zadania* potwierdziły spełnianie norm określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi¹⁹.

(akta kontroli str. 598-641, 723-749)

Zgodnie z umową na realizację *Zadania* wykonawca robót udzielił gminie Bogoria 60-miesięcznej gwarancji na wykonane roboty. Szczegóły gwarancji doprecyzowano w karcie gwarancyjnej stanowiącej załącznik nr 2 do umowy. Okres rękojmi za wady jest równy okresowi gwarancji jakości. Bieg terminu gwarancji jakości i rękojmi za wady rozpoczął się w dniu następnym po odbiorze ostatecznym przedmiotu zamówienia, tj. od 5 grudnia 2019 r. Wykonawca w okresie rękojmi i gwarancji przejął na siebie obowiązki wynikające z serwisowania i konserwacji urządzeń, instalacji i wyposażenia mające wpływ na trwałość gwarancji producenta. Bezpłatny przegląd i konserwacja wszystkich instalacji i urządzeń miały się odbywać raz

¹⁵ Decyzja PINB.liOA.III.5131.1.1.2019 z 7 listopada 2019 r. stała się ostateczna w dniu 27 listopada 2019 r.

¹⁶ Decyzja PINB.liOA.III.5131.1.2.2019 z 16 stycznia 2020 r. stała się ostateczna w dniu 1 lutego 2020 r.

¹⁷ Wskaźnik określający zapotrzebowanie na tlen niezbędny do utlenienia (w warunkach aerobowych) związków organicznych zawartych w wodzie lub ściekach (biochemiczne zapotrzebowanie tlenu w ciągu pierwszych pięciu dni).

¹⁸ Wskaźnik określający ilość tlenu niezbędną do utlenienia zawartych w wodzie lub ściekach związków organicznych i nieorganicznych (chemiczne zapotrzebowanie na tlen), do oznaczenia którego użyto dichromianu potasu.

¹⁹ Dz. U. poz. 2294.

w ciągu roku, chyba że przepisy i zalecenia producenta wymagały większej częstotliwości przeglądów i zabiegów konserwacyjnych, w celu uzyskania ciągłej sprawności i zachowania warunków gwarancyjnych producenta. Przeglądy gwarancyjne miały mieć charakter komisyjny. W przypadku ujawnienia w okresie gwarancji wady, okres gwarancji miał zostać przedłużony o okres od jej zgłoszenia do momentu jej skutecznego usunięcia, a w przypadku wymiany elementu na nowy, wolny od wad, a także w przypadku dokonania istotnych napraw elementu okres gwarancji miał biec od nowa. Gwarancji nie podlegały wady powstałe na skutek działania siły wyższej oraz szkód powstałych nie z winy wykonawcy.

W gwarancji określono następujące terminy usunięcia wad:

- w ciągu 24 godzin – awarii, wad zagrażających awarią oraz wad uciążliwych;
- w terminie trzech dni od daty zgłoszenia – wad urządzeń infrastruktury technicznej, w tym sieci i instalacji;
- w terminie 14 dni od daty zgłoszenia, jeżeli strony nie ustaliły innego terminu – w pozostałych przypadkach.

Jeżeli usunięcie wad nie będzie możliwe we wskazanych terminach, to do czasu usunięcia awarii, wady wykonawca miał zapewnić na własny koszt zastępcze urządzenie o parametrach i konfiguracji co najmniej takich samych jak naprawiane.

W ostatnim miesiącu okresu gwarancyjnego zamawiający miał powołać komisję odbioru pogwarancyjnego, w skład której mieli wejść przedstawiciele zamawiającego i wykonawcy. Komisja dokona oceny stanu technicznego oraz wskaże ewentualne usterki i ustali termin ich usunięcia.

Zgodnie z umową, wykonawca był zobowiązany do usunięcia wady bez względu na koszty z tym związane.

(akta kontroli str. 279-314, 642-644)

Zgodnie z umową nr 272.104.2019 zawartą 12 listopada 2019 r. na przebudowę głównej sieci wodociągowej w miejscowościach Kiełczyna, Przyborowice, Gorzków wykonawca udzielił gminie Bogoria 36-miesięcznej gwarancji na wykonane roboty, licząc od daty podpisania odbioru końcowego.

(akta kontroli str. 384-386)

Zgodnie z pkt 11 ppkt 1 karty gwarancyjnej, stanowiącej załącznik nr 2 do umowy, w okresie objętym kontrolą dwukrotnie przeprowadzono komisyjny przegląd gwarancyjny. W skład komisji wchodził: przedstawiciel Urzędu, przedstawiciel wykonawcy i inspektor nadzoru. Po przeglądzie przeprowadzonym 25 listopada 2020 r. komisja wniosowała o wyeliminowanie uciążliwego zapachu z kanalizacji sanitarnej na odcinku ul. Rynek – Jędrusiów – Sandomierska. Termin usunięcia usterki wyznaczono na 15 stycznia 2021 r. W wyznaczonym terminie wykonawca nawiercił dodatkowe otwory w pokrywach studzienek kanalizacyjnych, w celu odprowadzenia fetoru.

Podczas drugiego przeglądu gwarancyjnego przeprowadzonego 3 grudnia 2021 r. komisja nie ujawniła wad fizycznych obiektu lub wykonanych robót, zmniejszających wartość użytkową, techniczną i estetyczną obiektu.

(akta kontroli str. 645-648)

Do rozpoczęcia niniejszej kontroli, tj. 15 marca 2022 r. mieszkańcy wnieśli trzy skargi dotyczące realizacji inwestycji, w tym dwie do Urzędu i jedną do Przewodniczącego Rady Gminy Bogoria. Skargi zostały załatwione prawidłowo, w terminie określonym w art. 237 ust. 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²⁰.

W skardze z dnia 23 września 2019 r. (data wpływu 26 września 2019 r.) skarżący podnosił, że bez jego wiedzy wykonawca przekopał działkę na odcinku 38 m

²⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.

i zakopał rury kanalizacyjne oraz zamontował dwie studzienki kanalizacyjne, w czasie prac usunięto znaki graniczne określające granice działki. Skarżący żądał usunięcia kanalizacji i studzienek z jego działki oraz przywrócenia stanu pierwotnego. Wójt w odpowiedzi z 10 października 2019 r. wskazał, że sieć kanalizacyjna wraz ze studzienkami posadowione zostały bez naruszenia prawa własności skarżącego (przesłano skarżącemu mapę).

Wójt poinformował skarżącego, że wykonawca ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody powstałe na terenie inwestycji, co było zgodne z § 7 ust. 3 umowy²¹. Wójt zawiadomił również wykonawcę o złożonej skardze.

W skardze z 28 października 2019 r. (data wpływu 31 października 2019 r.) skarżący podnieśli, że:

- naruszono granice nieruchomości poprzez zajęcie pasa gruntu o szerokości od 1,5 do 2 m;
- zniszczono znaki graniczne działek;
- wycięto lub wykarczowano kilkanaście 19-letnich drzew;
- uszkodzono co najmniej trzy drzewa.

Wójt pismem z dnia 7 listopada 2019 r. poinformował skarżących, że przekazał skargę wykonawcy, który zgodnie z umową ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody powstałe na terenie inwestycji. Jednocześnie Wójt wyznaczył termin spotkania stron na 19 listopada 2019 r. o godz. 12:00 na terenie działki drogowej, której dotyczyła skarga. Podczas spotkania wykonawca zobowiązał się do naprawienia szkód wyrządzonych na działce skarżących.

W skardze z 5 października 2020 r. (data wpływu 6 października 2020 r.), skierowanej do Przewodniczącego Rady Gminy, piętnastu mieszkańców ulic Jędrusiów i Sandomierskiej wskazało, że z kanalizacji w mieszkaniach, a także ze studzienek kanalizacyjnych wydobywa się fetor. Skarżący wskazali, że nawiercenie otworów na pokrywach studzienek zmniejszyło fetor w domach, ale zwiększyło na zewnątrz do tego stopnia, że nie można otwierać okien od ulicy. Wskazali również, że po modernizacji zmniejszyła się przepustowość studzienek.

W dniu 5 listopada 2020 r. Przewodniczący Rady Gminy przekazał pismo do Wójta wraz z prośbą o podjęcie stosownych działań.

Wójt pismem z 25 listopada 2020 r. poinformował Przewodniczącego Rady Gminy Bogoria, że sieć kanalizacyjna była monitorowana przez gminnych konserwatorów sieci kanalizacyjnej na odcinku Rynek – ul. Jędrusiów – ul. Sandomierska i nie stwierdzono wydobywającego się fetoru w okresie od 18 do 25 listopada 2020 r. W celu zminimalizowania na przyszłość możliwości pojawiania się fetoru zalecono konserwatorom systematyczne stosowanie naturalnego środka mikrobiologicznego przyspieszającego rozkład materii organicznej, kamienia i neutralizacji zapachów. W razie braku rozwiązania problemu Wójt wskazał, że zasadnym byłoby dokonanie przeglądu odpowietrzenia pionów kanalizacyjnych w budynkach mieszkalnych pod kątem zainstalowanych wywiewek na dachu (wentylacji instalacji kanalizacyjnej). Brak właściwego wykonania wentylacji instalacji powoduje pojawienie się odorów wewnątrz budynków.

(akta kontroli str. 649-677)

Jedna z osób składających skargę do Przewodniczącego Rady Gminy Bogoria, zeznała m.in.: *Po wymianie kanalizacji czuć było fekalia w domu. Latem, kiedy było ciepło to powietrze cofało się przez syfon w zlewozmywaku, pod wanną i przez*

²¹ § 7 ust. 3 umowy: *Od chwili protokolarnego przejęcia od Zamawiającego terenu budowy do chwili przekazania tego terenu Zamawiającemu po wykonaniu lub rozwiązaniu umowy, Wykonawca ponosi odpowiedzialność wobec osób trzecich oraz Zamawiającego za wszelkie szkody powstałe na tym terenie, poza nim i w robotach. Wykonawca zobowiązany jest naprawić wszelkie szkody będące następstwem działania lub zaniechania ze strony wykonawcy i wszystkich innych osób, przy pomocy których wykonuje niniejszą umowę.*

toaletę. (...). Po zgłoszeniu problemów z kanalizacją zostały nawiercone otwory w pokrywał na studzienkach kanalizacyjnych. Sytuacja się poprawiła, w domu mniej czuć fekalia. Najbardziej czuć zapach fekaliiów w lecie, gdy jest wysoka temperatura.
(akta kontroli str. 759-760)

Zdaniem NIK treść powyższych zeznań może świadczyć o nie w pełni rozwiązanym problemie z wydzielającym się z kanalizacji zapachem fekaliiów i konieczności dalszego monitorowania tego zagadnienia.

W dniu 8 września 2020 r. do Urzędu wpłynęło pismo w sprawie zalewania domu i garażu przez wody opadowe po gwałtownych opadach deszczu, od czasu remontu drogi powiatowej Bogoria-Klimontów. Wójt przekazał pismo zgodnie z właściwością do Zarządu Dróg Powiatowych w Staszowie. W odpowiedzi Zarząd Dróg Powiatowych wskazał, że korytko odprowadzające wodę zostało oczyszczone, a usytuowanie terenu jak i drogi gminnej w przypadku nawalnych deszczy może powodować zalewanie przedmiotowej posesji, jednak nie jest to spowodowane odwodnieniem drogi powiatowej.

(akta kontroli str. 678-683)

Kierownik Referatu poinformowała, że posesja położona była w sąsiedztwie rzeki Korzenna w Bogorii, wody opadowe z drogi powiatowej mogły w trakcie trwania intensywnych opadów deszczu zalewać posesje znajdująca się na działce nr 699/11 i tym samym wpływać do rzeki. Było to jedyne zgłoszenie tego typu jakie dotarło do Urzędu. Inne zgłoszenia dotyczące zanieczyszczeń rzeki ściekami sanitarnymi nie miało miejsca.

Kierownik Referatu wskazała również, że w trakcie realizacji inwestycji właścicielka działki [...] ²² położonej w Bogorii przy ul. Jędrusiów, zgłosiła roszczenia odszkodowawcze dotyczące zalania części pomieszczeń garażowych (w podpiwniczeniu) w budynku mieszkalnym znajdującym się na ww. działce. Właścicielka budynku zgłosiła, że ze studzienki kanalizacyjnej znajdującej się na jej działce ścieki sanitarne wylewają się przez górę studzienki zalewając jej posesję oraz pomieszczenie garażowe. Informacja taka została przekazana firmie realizującej *Zadanie* w celu natychmiastowej interwencji i sprawdzeniu informacji. Po przeprowadzonej wizji przez firmę oraz gminnych pracowników obsługujących sieć kanalizacyjną i wodociągową, okazało się, że właściciel działki nielegalnie wykonał przyłącze kanalizacji deszczowej do studzienki sanitarnej. Przy większym napływie ścieków i spiętrzeniu się ich w studzience kanalizacyjnej, przedostały się one przyłączem kanalizacji deszczowej do kratki odwodnienia liniowego znajdującego się przed wjazdem do garażu. Po interwencji pracowników przyłącze kanalizacji deszczowej został odłączony od kanalizacji sanitarnej. Od czasu wystąpienia tej sytuacji podobna nie miała miejsca.

(akta kontroli str. 684)

W Urzędzie nie prowadzono rejestru zgłoszeń i napraw sieci kanalizacyjnych i wodociągowych.

(akta kontroli str. 753)

Wójt wyjaśnił: *rejestr nie był prowadzony przez urząd gdyż, nie istnieje taki obowiązek, jednakże zostanie on wprowadzony w celu usprawnienia i kontroli pracy.*

(akta kontroli str. 687)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

²² Tajemnica ustawowo chroniona: art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej (ze względu na prywatność osoby fizycznej).

OCENA CZĄSTKOWA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wniosek W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o egzekwowanie od wykonawców realizowanych inwestycji wszystkich zobowiązań wynikających z zawartych umów.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, maja 2021 r.

Kontrolerzy
Jerzy Stachowiak
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Piotr Fatałski
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

p.o. Wicedyrektor
Krzysztof Wilkosz

.....
Podpis